

Wyniki ankiety dotyczącej opinii o biotechnologii

Wprowadzenie

Badanie przeprowadziła grupa studentów kierunku biotechnologia Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie; osoba odpowiedzialna za projekt: Karolina Jewiarz, koordynator projektu: prof.dr hab.inż. Jan Udała.

Celem przeprowadzonej ankiety było poznanie opinii mieszkańców województwa zachodniopomorskiego i województw sąsiednich na tematy związane z dziedziną biotechnologii. Przyczyną tego badania były zmieniający się światopogląd ludzi i łatwiejszy dostęp do informacji, co jest szczególnie widoczne w przypadku młodszych pokoleń.

Ankieta została przeprowadzona na 300 osobach w różnym wieku, zamieszkujących różne miejsca (duże miasto, wieś...) i posiadających różne wykształcenie. Forma ankiety to formularz online. Udostępniany był za pomocą linku (hiperłącza) na portalach społecznościowych (wybór próby losowy) i w wiadomościach mailowych (wybór nielosowy). Ankieta jest jednorazowa. Na 43 pytania 41 pytań było zamkniętych, a pozostałe 2 stanowiły pytania półotwarte/otwarte. W ankiecie uzyskano także odpowiedzi dotyczące miejsca zamieszkania, wieku i wykształcenia respondentów, co pozwoliło na dokładniejszą analizę odpowiedzi.

Badanie zostało przeprowadzone w czasie 29.03.-29.04.2021r. Na wyniki pośredni wpływ mogła mieć panująca w podanym czasie sytuacja – trwająca pandemia koronawirusa (Covid-19), przez co medyczna strona biotechnologii mogła stać się bardziej znana wśród respondentów.

Po analizie wyników można stwierdzić, że odpowiedzi na niektóre pytania różnią się diametralnie w poszczególnych grupach wiekowych. Mniejsze różnice uzyskano przy podziale odpowiedzi ze względu na wykształcenie, a jeszcze mniejsze - przy podziale ze względu na miejsce zamieszkania.

Wyniki

Poniżej zaprezentowano podsumowane odpowiedzi na poszczególne, najciekawsze pytania. Każde opracowanie składa się z wykresu kołowego obrazującego ogólną tendencję, natomiast dalej są wykresy słupkowe uwzględniające podział odpowiedzi na to samo pytanie ze względu na: wykształcenie, wiek i miejsce zamieszkania.

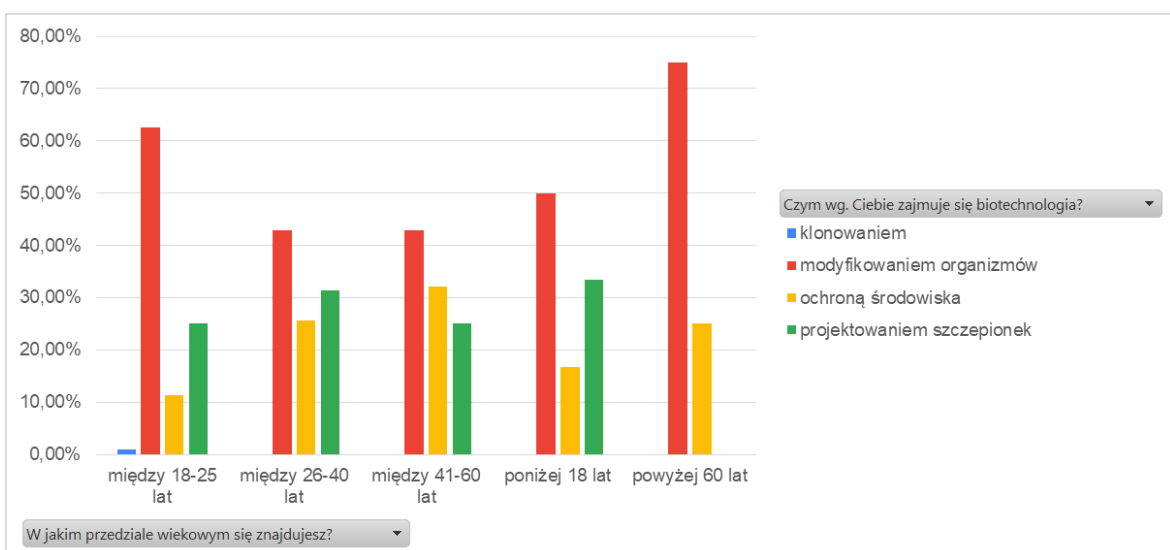
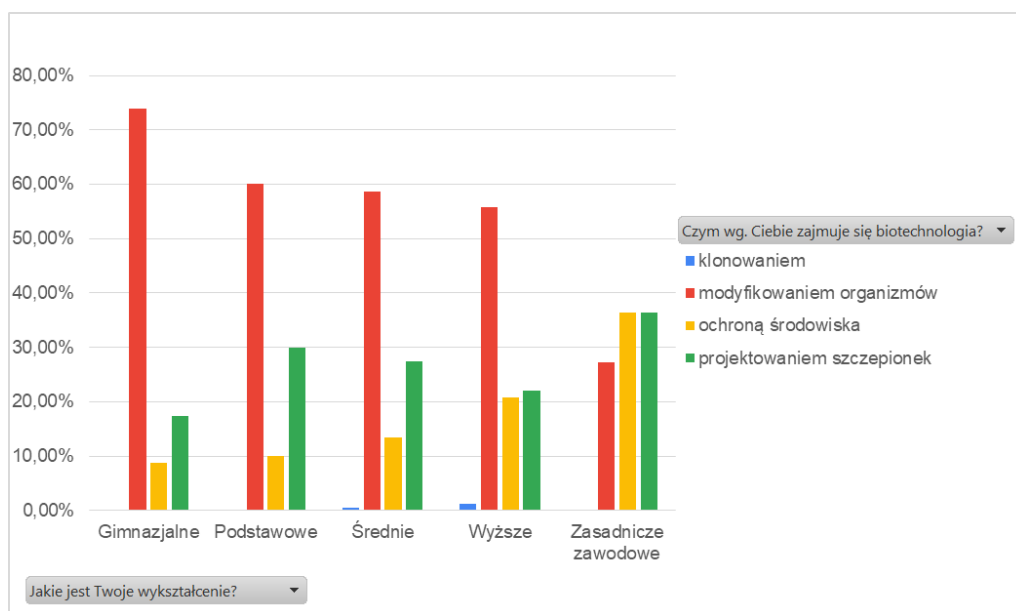
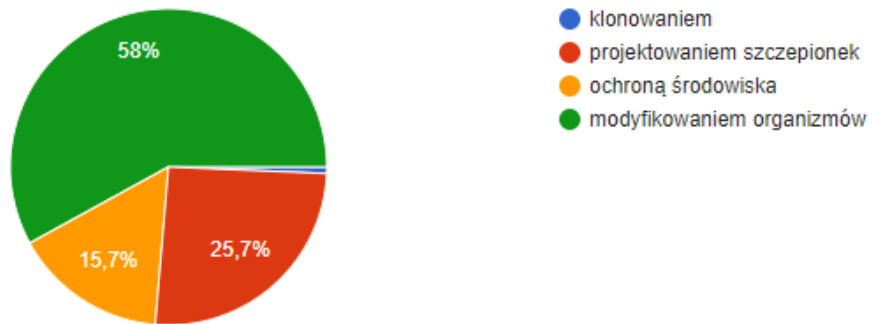
Dla usprawnienia poruszania się po analizie na następnej stronie zamieszczono spis treści.

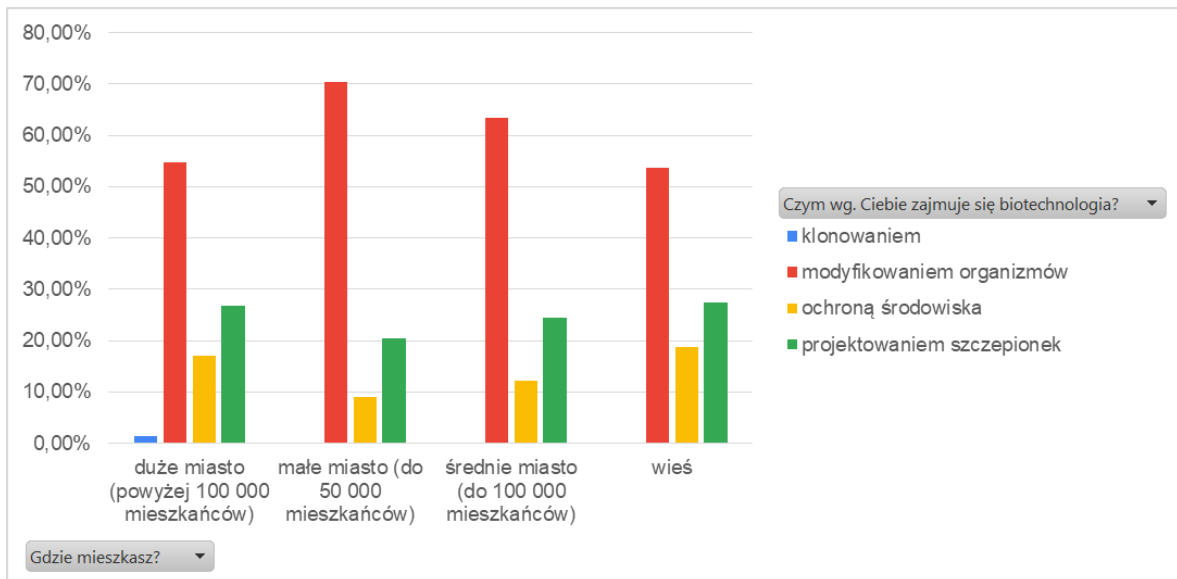
Spis treści:

▪ Czym według Ciebie zajmuje się biotechnologia?	3
▪ Czy w Twoim gospodarstwie domowym wszyscy domownicy wiedzą czym są zwierzęta i rośliny GMO?	4
▪ Czy uważasz, że produkty zwierząt hodowlanych, spożywających pasze GMO są szkodliwe dla ludzkiego zdrowia?	5
▪ Czy uważasz, że produkty genetycznie modyfikowane są dostatecznie wyraźnie oznaczone?	7
▪ Czy popierasz genetyczne modyfikowanie żywności?	8
▪ Czy przykładasz wagę do stopnia czystości swojego środowiska (czystość wód, segregacja odpadów)?	9
▪ Przy wyborze nowego auta wybrałabyś/wybrałbyś auto elektryczne, hybrydowe czy samochód na biopaliwo?	11
▪ Czy podczas obecnej pandemii jesteś w stanie zaufać nowopowstałym szczepionkom?	12
▪ Czy jesteś skłonny /skłonna przyjąć jedną ze szczepionek na COVID 19 wprowadzoną obecnie na rynek? Jeśli nie, dlaczego?	13
▪ Czy popierasz techniki in vitro jako metody leczenia bezpłodności?	15
▪ Jak postrzegasz pomysł rozwijania inżynierii genetycznej, korzystając z badań nad ludzkimi zarodkami?	16
▪ Co sądzisz o tym, że dla ogółu - testy na zwierzętach - służą całemu społeczeństwu i rozwojowi biotechnologii?	18
▪ Czy uważasz, że klonowanie innych zwierząt jest etyczne i potrzebne?	19
▪ <i>Podsumowanie</i>	21

Czym wg. Ciebie zajmuje się biotechnologia?

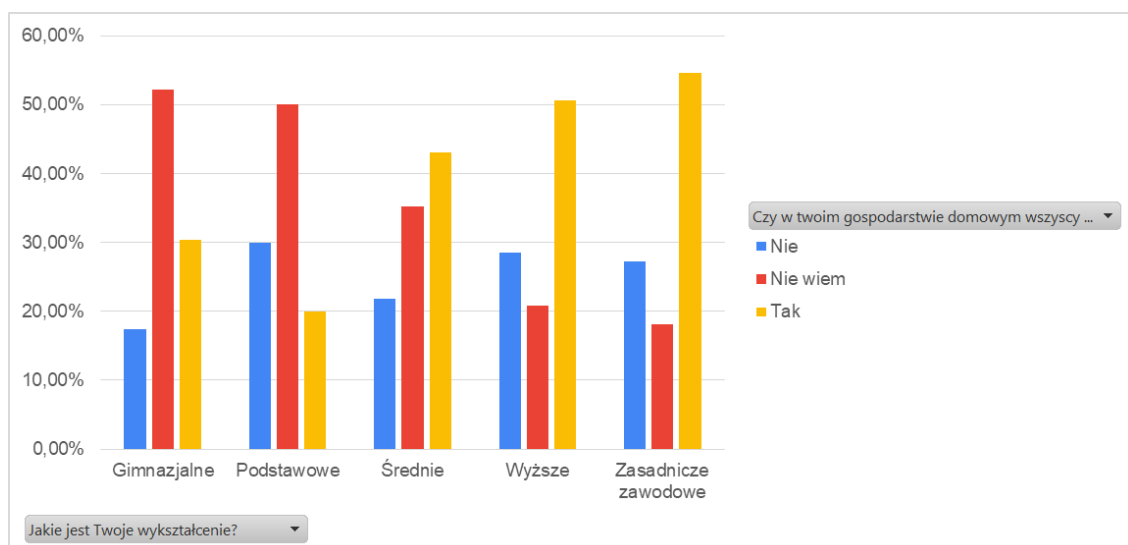
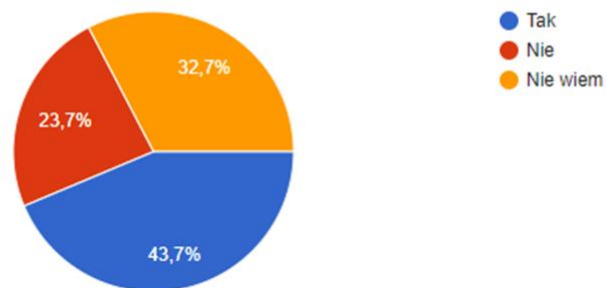
300 odpowiedzi

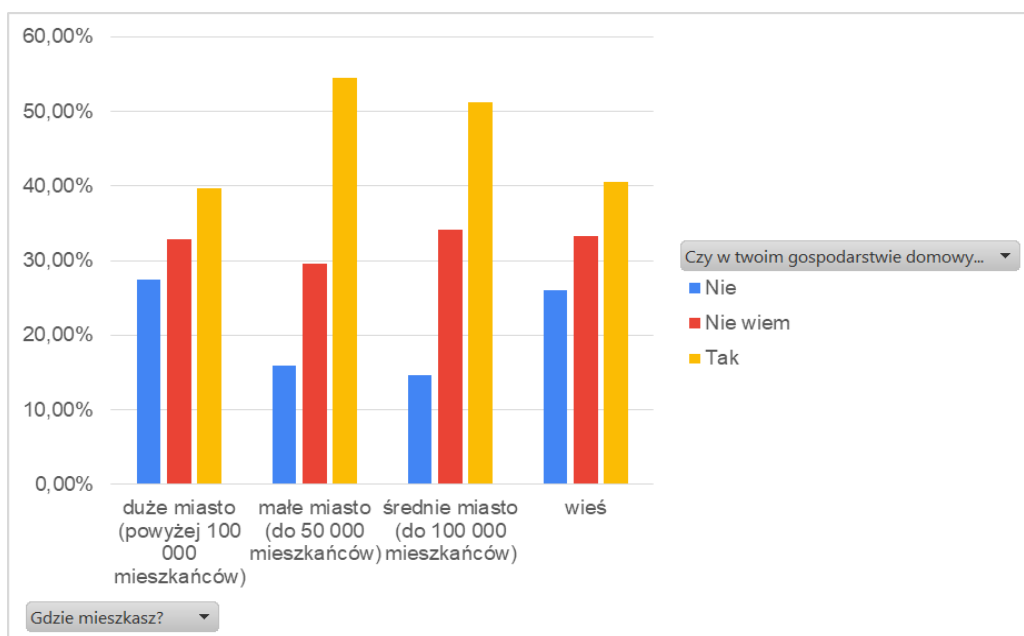
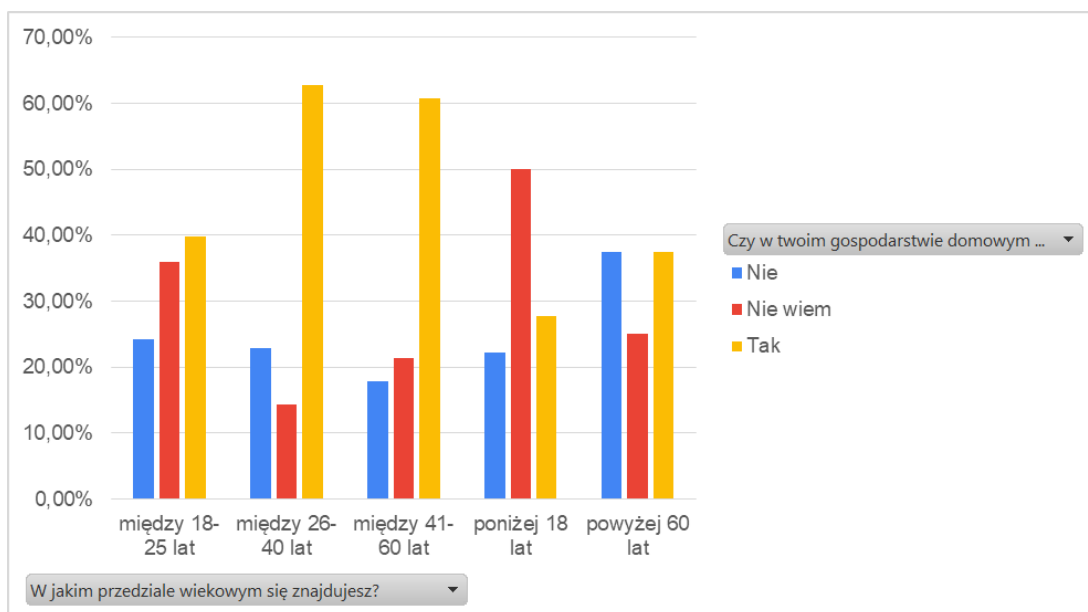

Czy w twoim gospodarstwie domowym wszyscy domownicy wiedzą czym są zwierzęta i rośliny GMO?

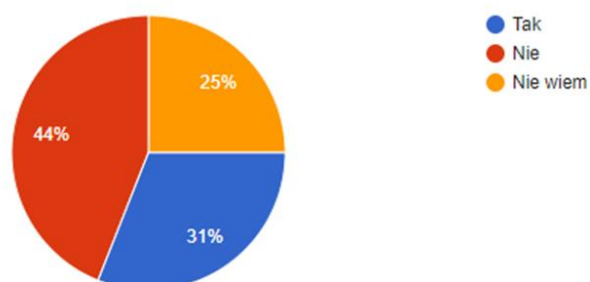
300 odpowiedzi

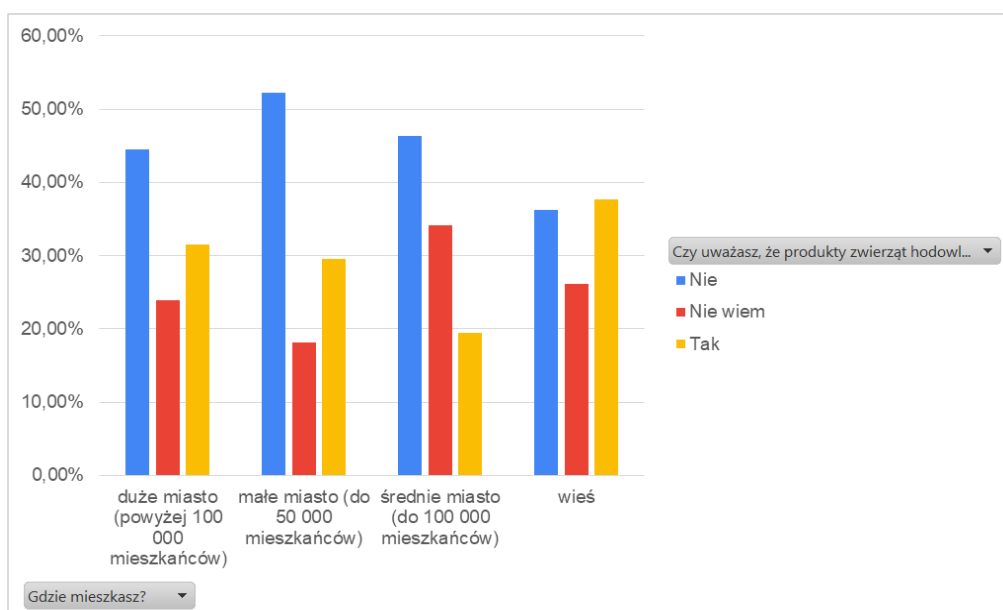
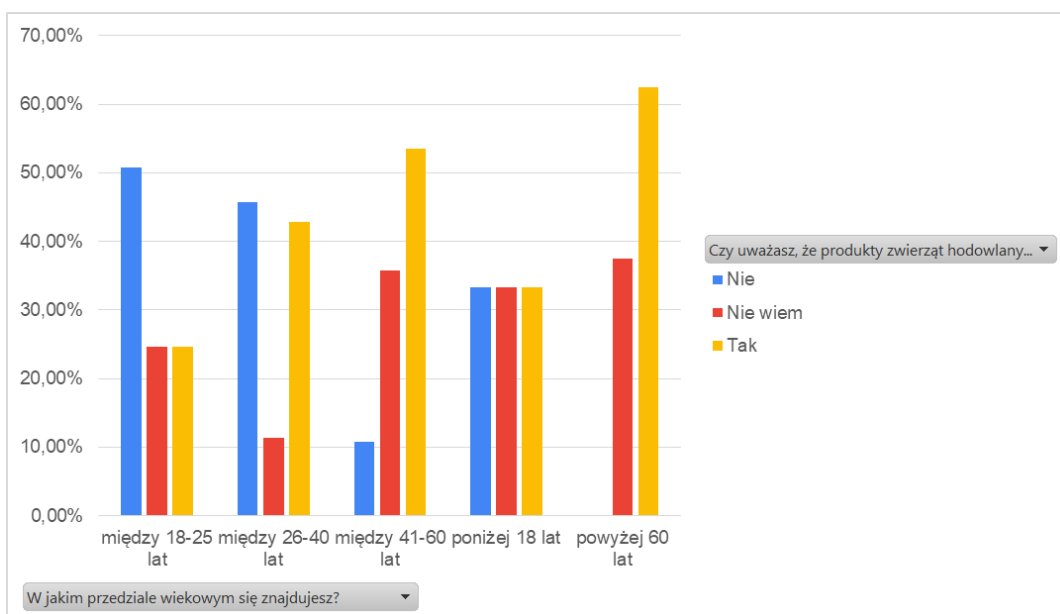
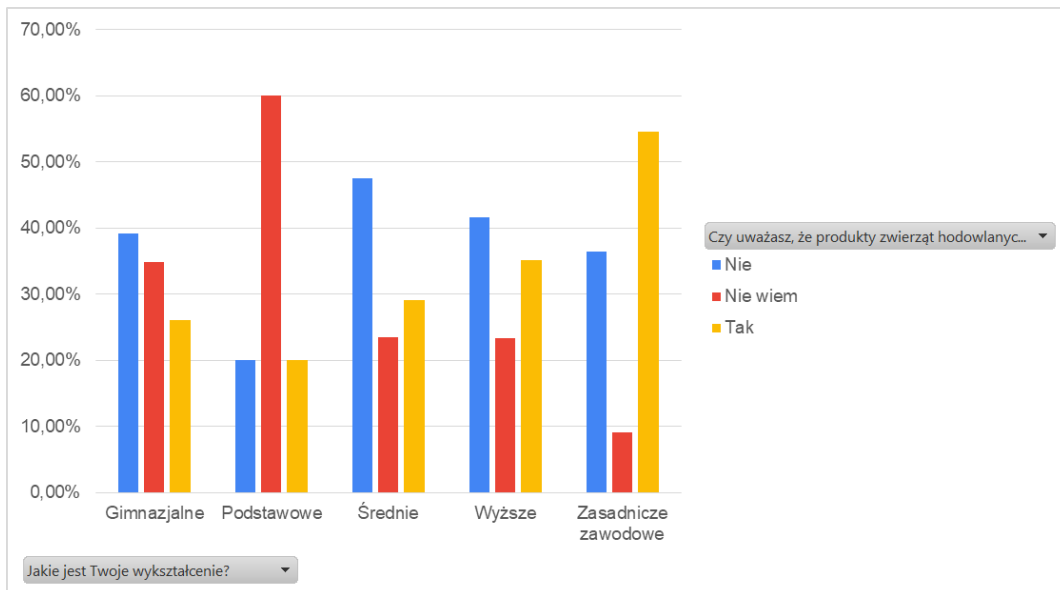

Czy uważasz, że produkty zwierząt hodowlanych, spożywających pasze GMO są szkodliwe dla ludzkiego zdrowia?

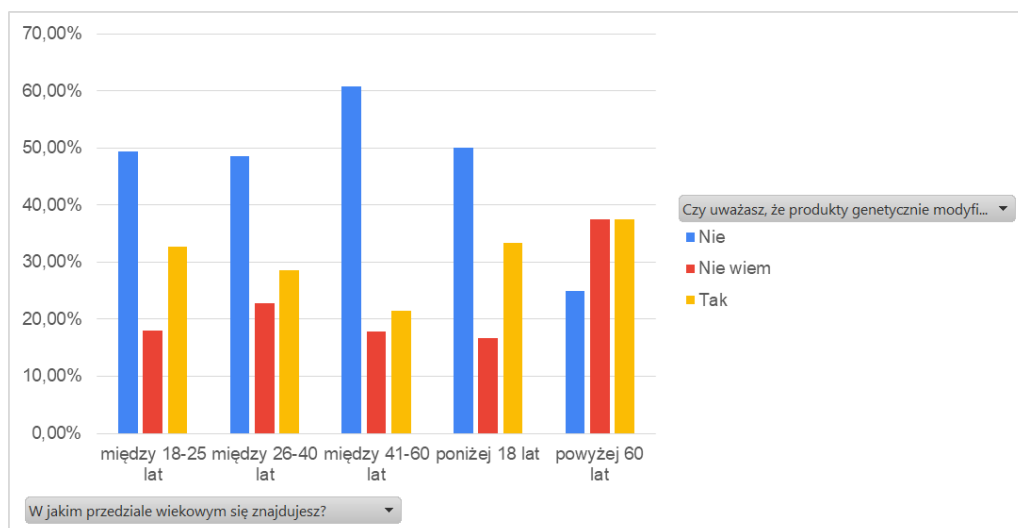
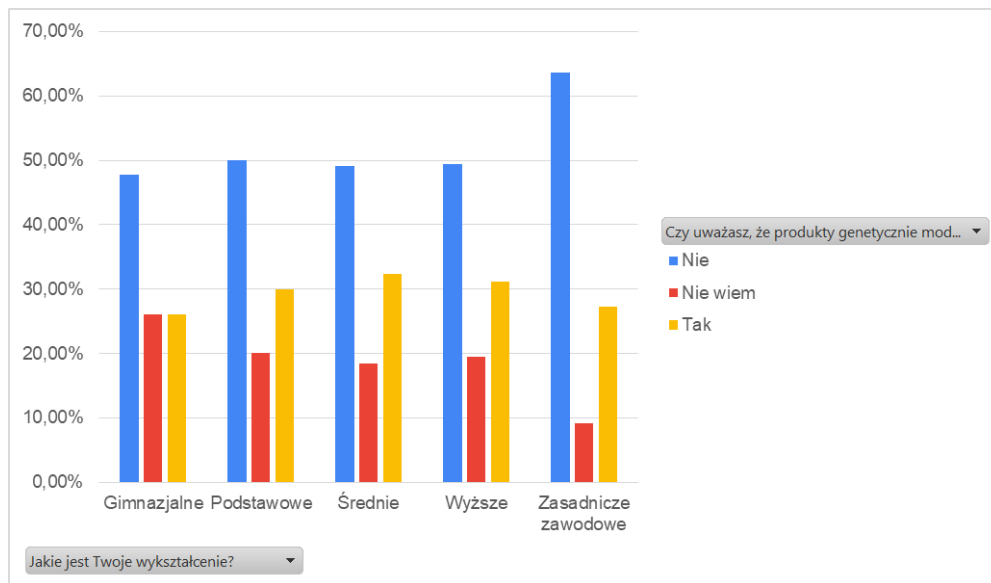
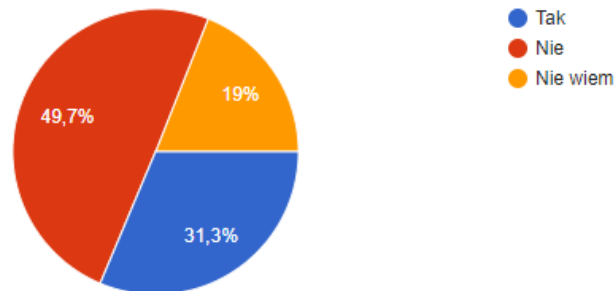
300 odpowiedzi

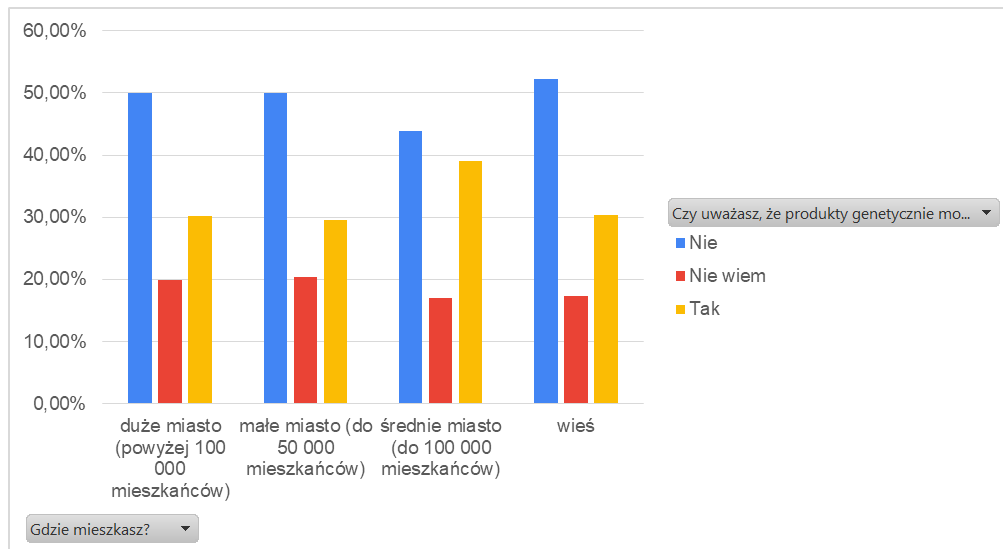

Czy uważasz, że produkty genetycznie modyfikowane są dostatecznie wyraźnie oznaczone?

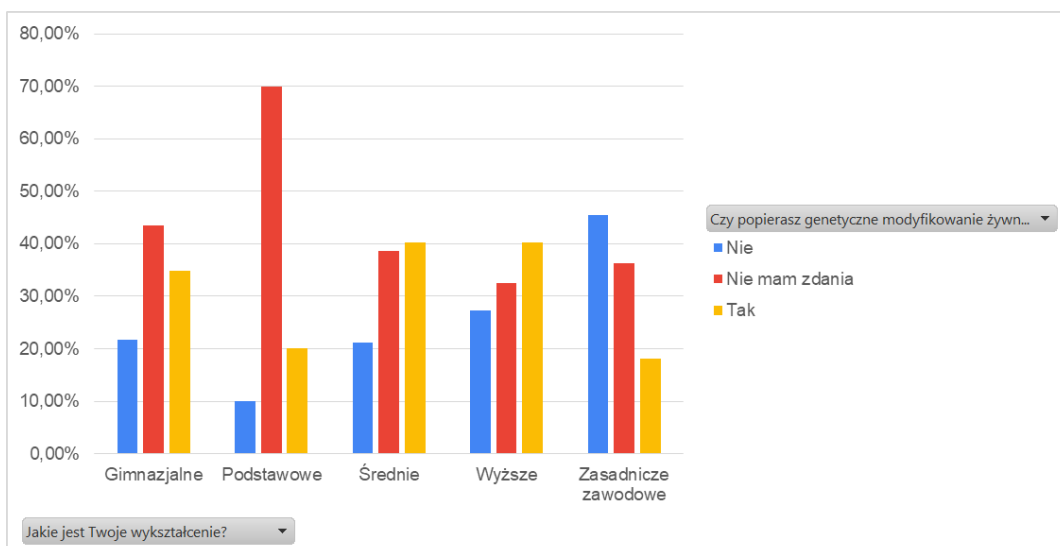
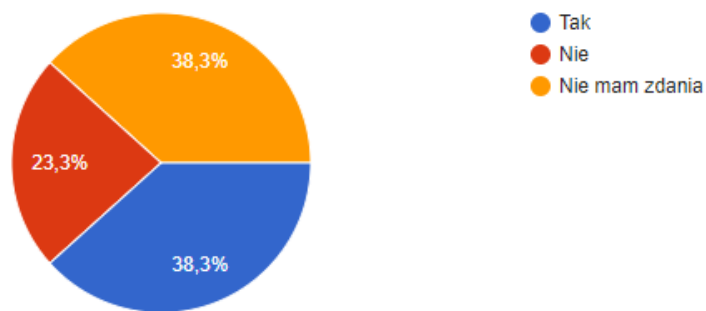
300 odpowiedzi

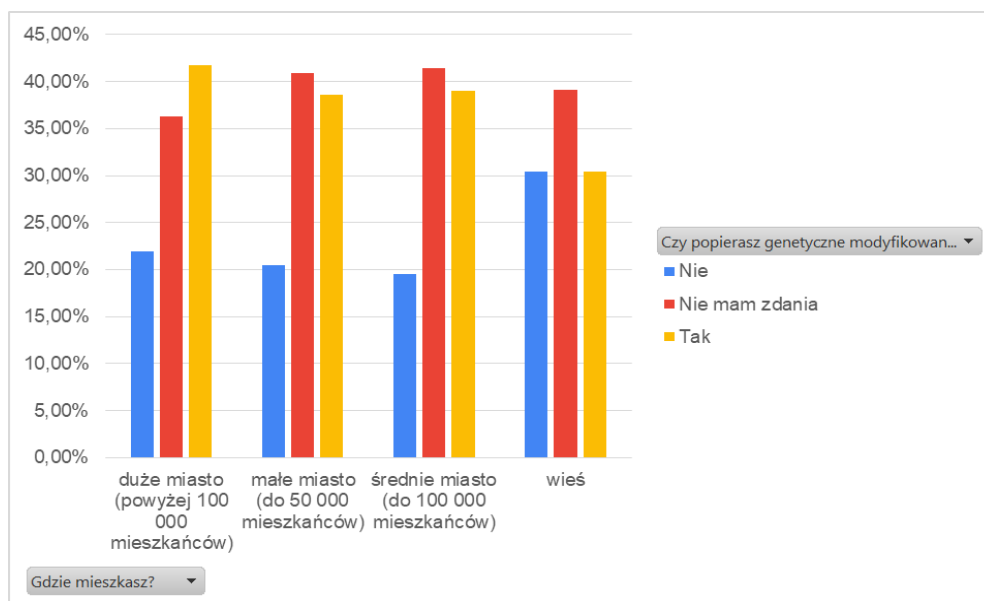
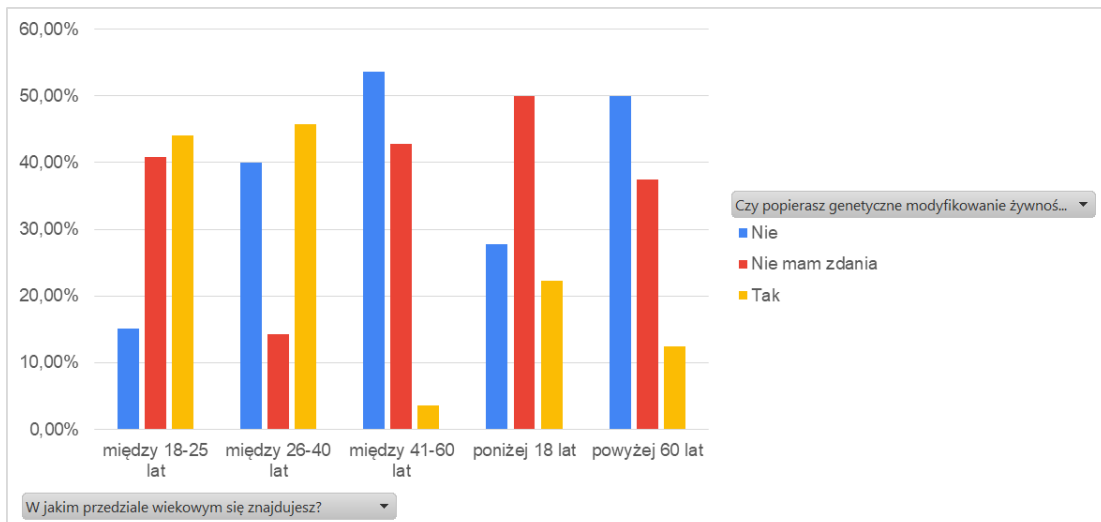

Czy popierasz genetyczne modyfikowanie żywności?

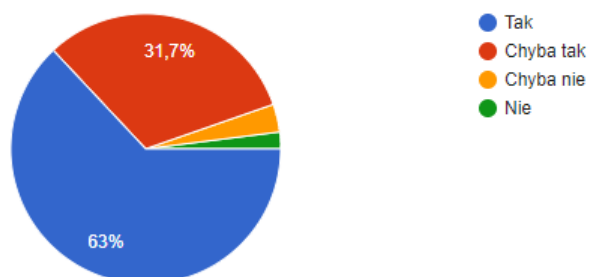
300 odpowiedzi

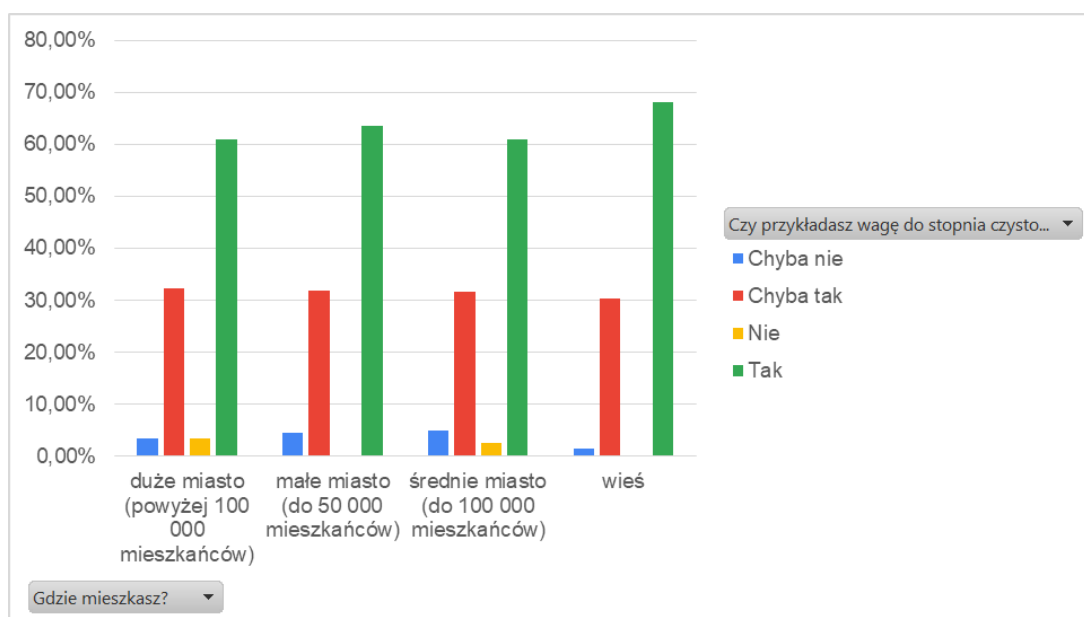
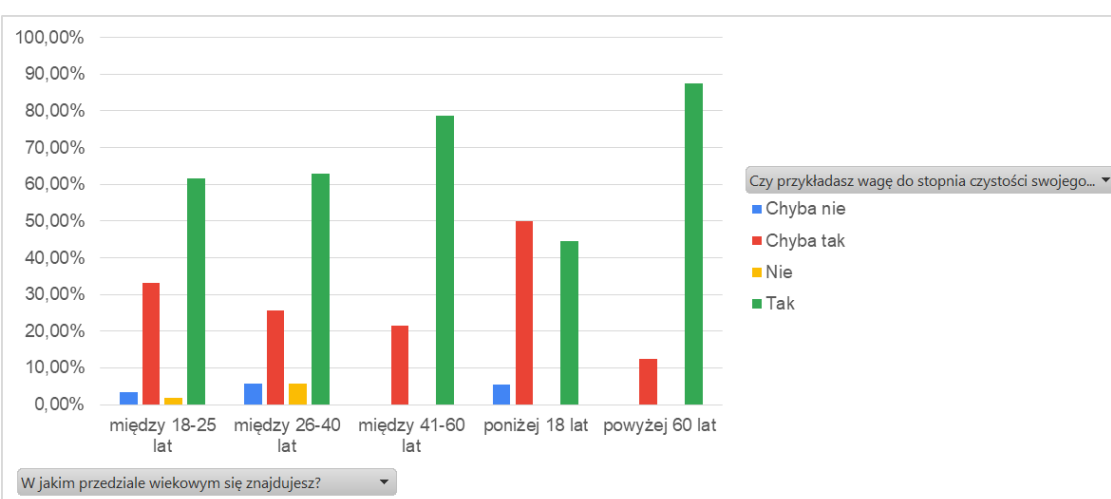
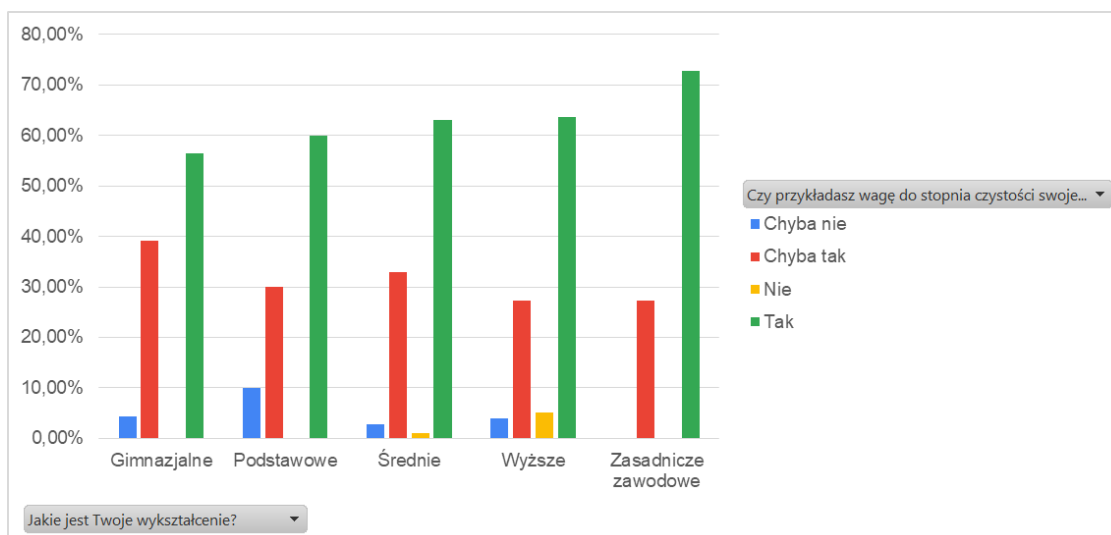

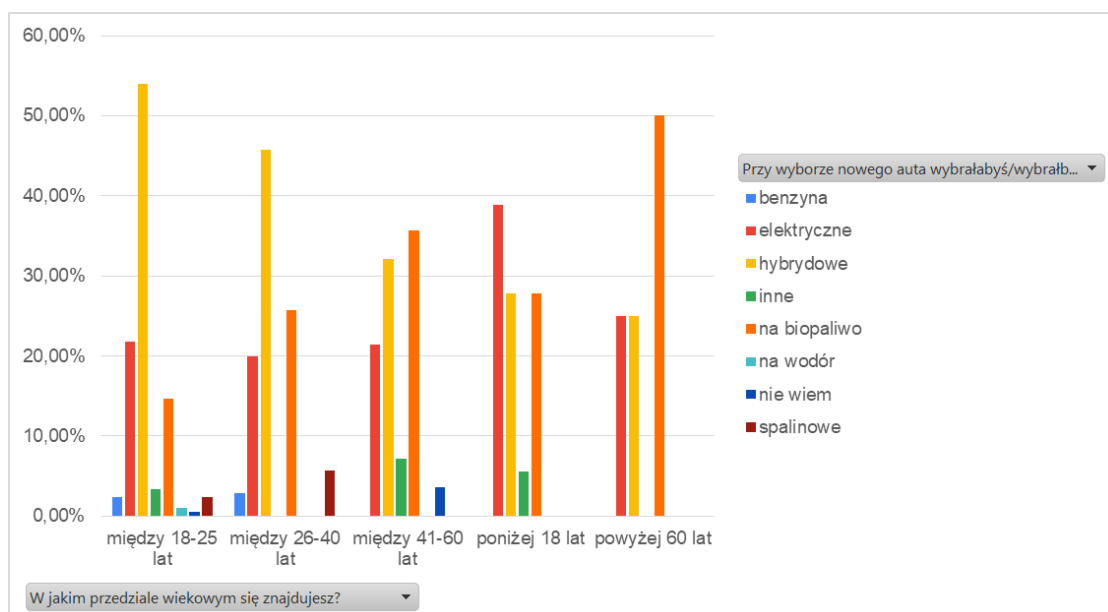
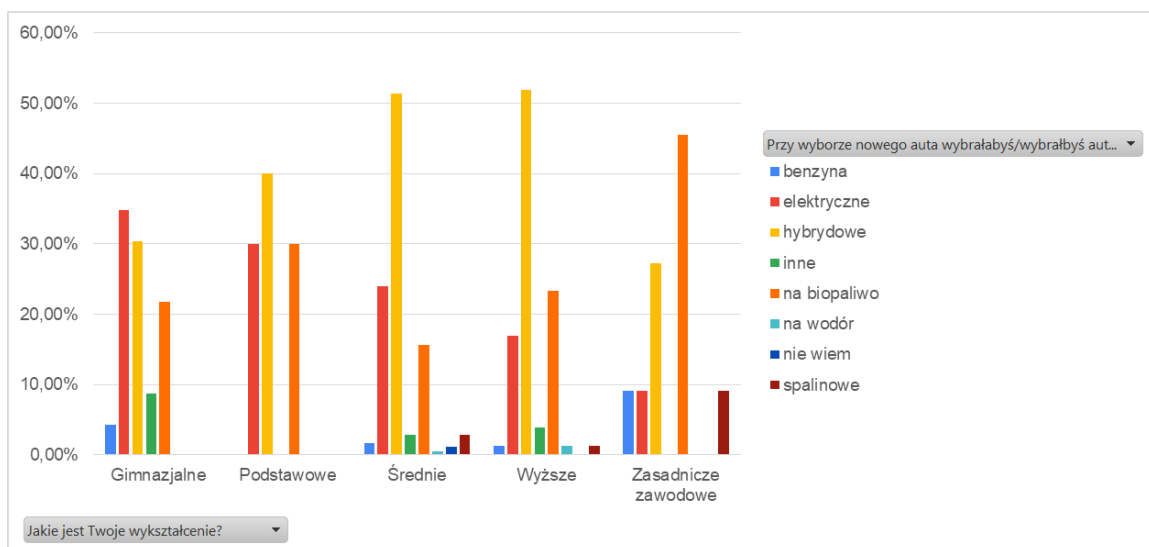
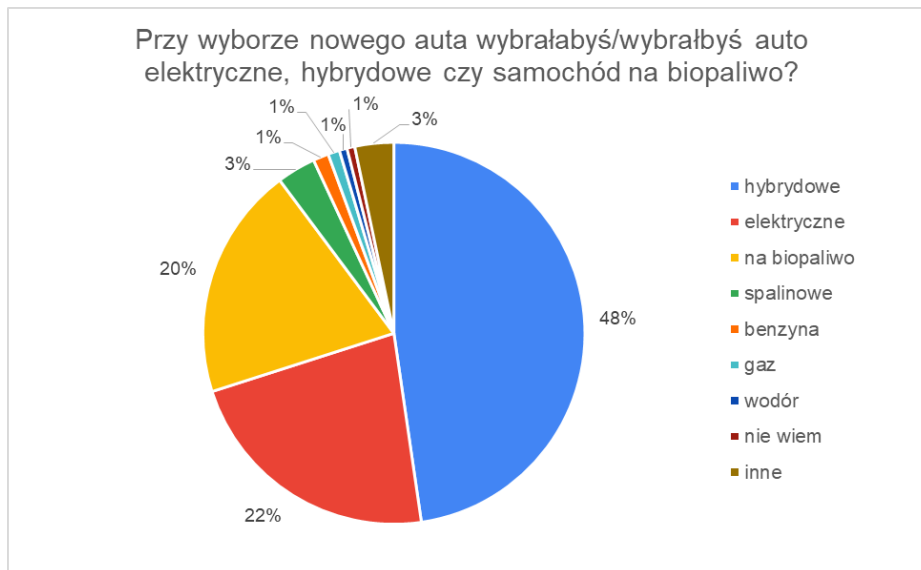

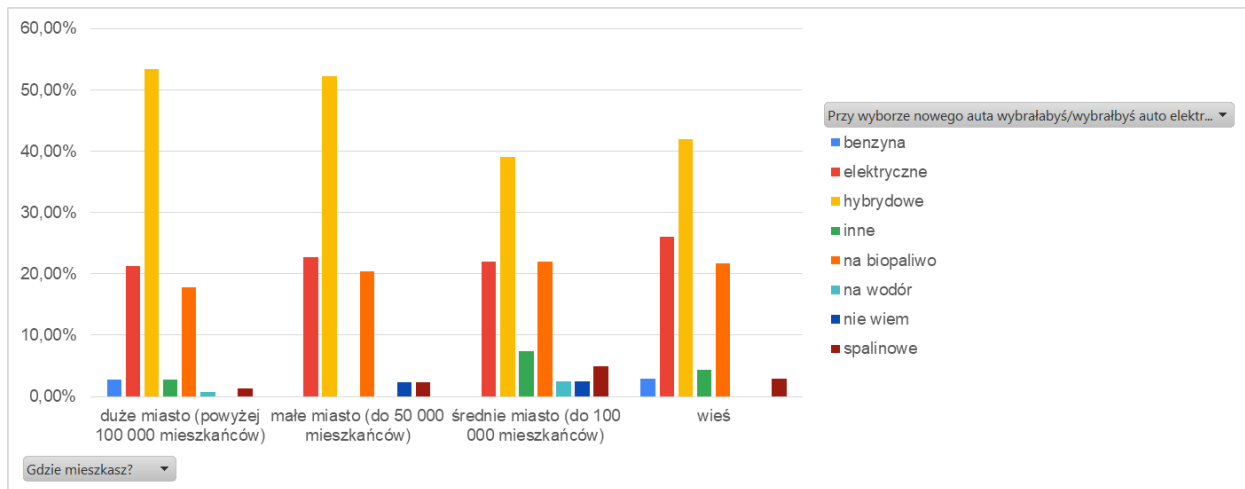
Czy przykładasz wagę do stopnia czystości swojego środowiska (czystość wód, segregacja odpadów)?

300 odpowiedzi

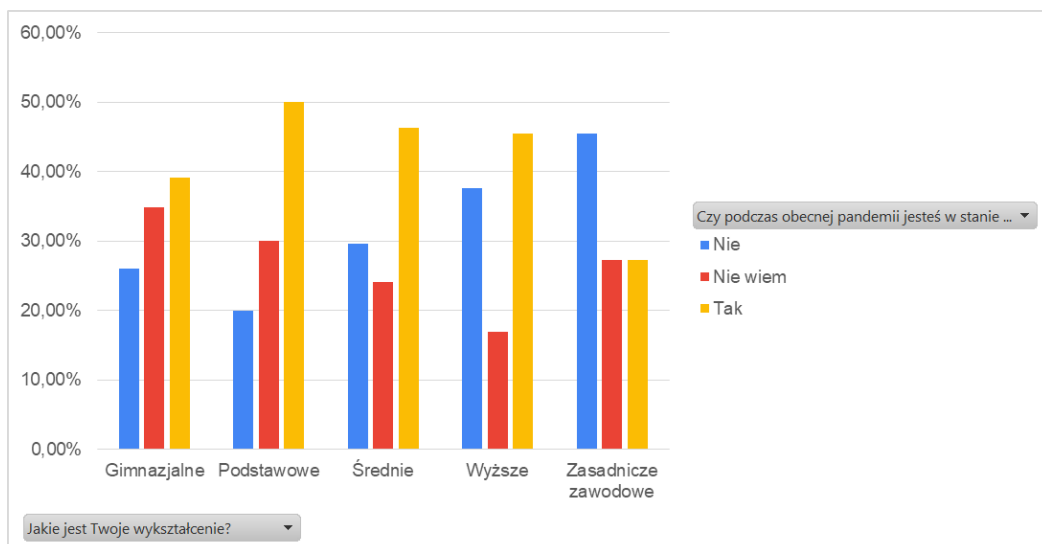
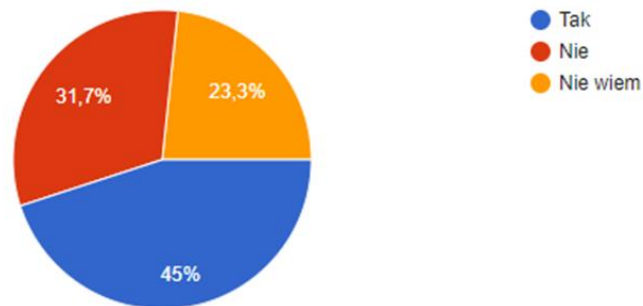

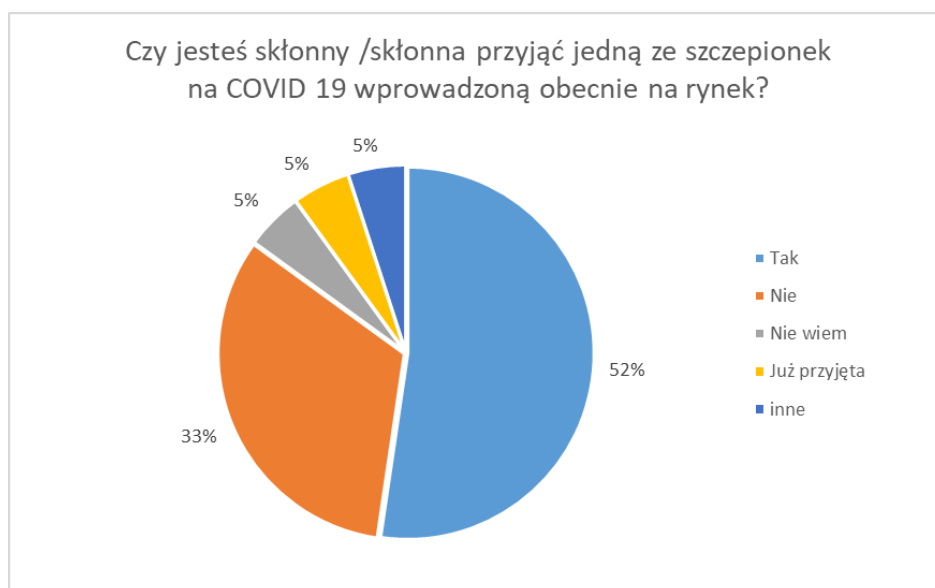
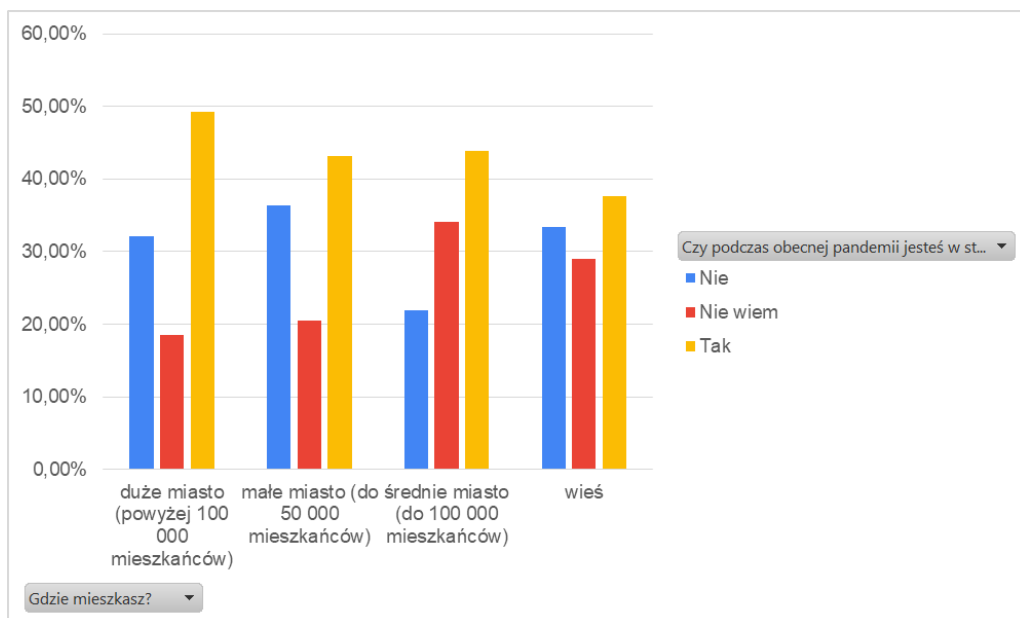
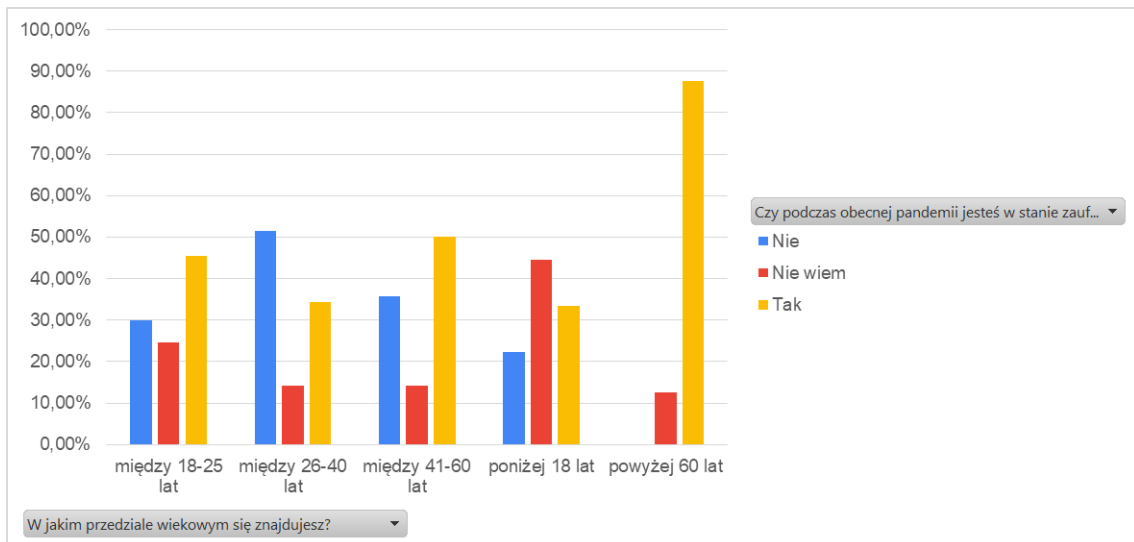

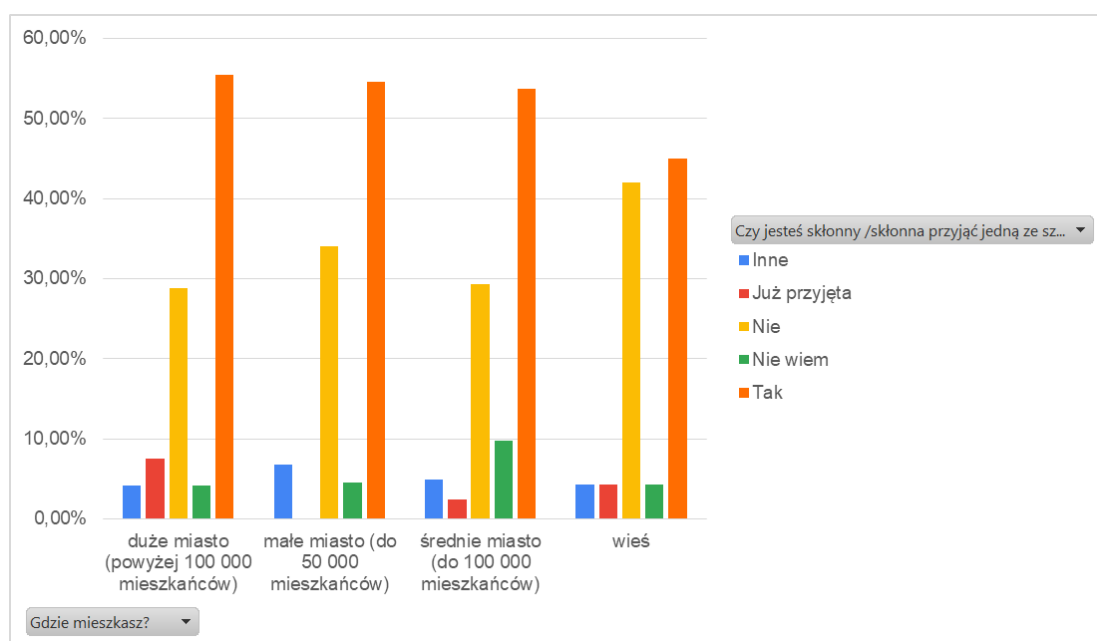
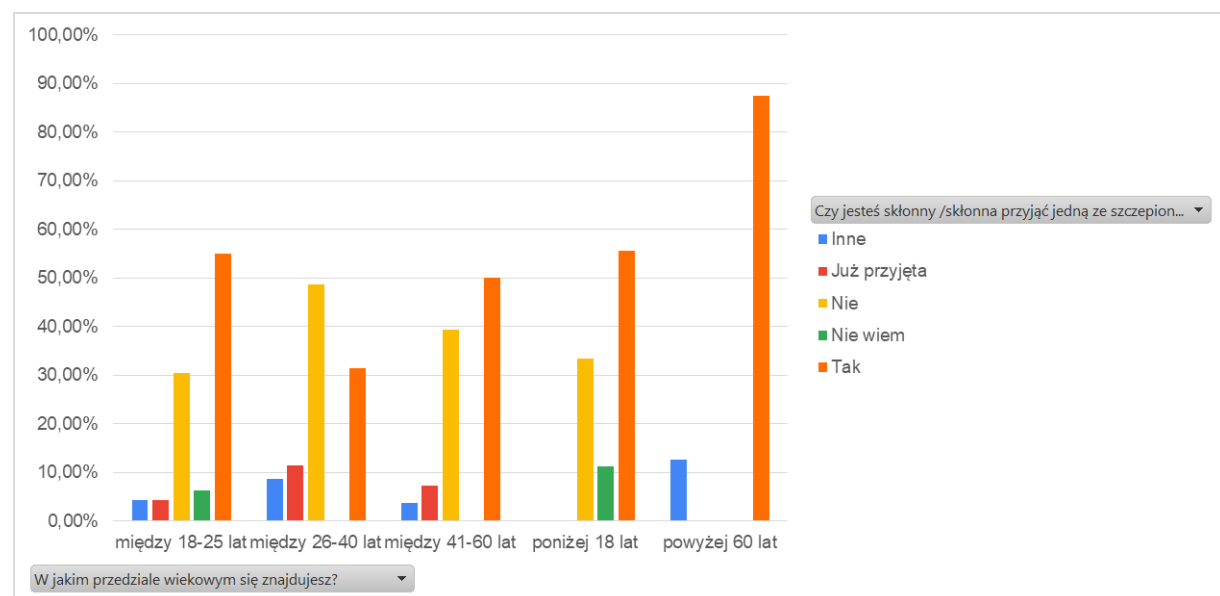
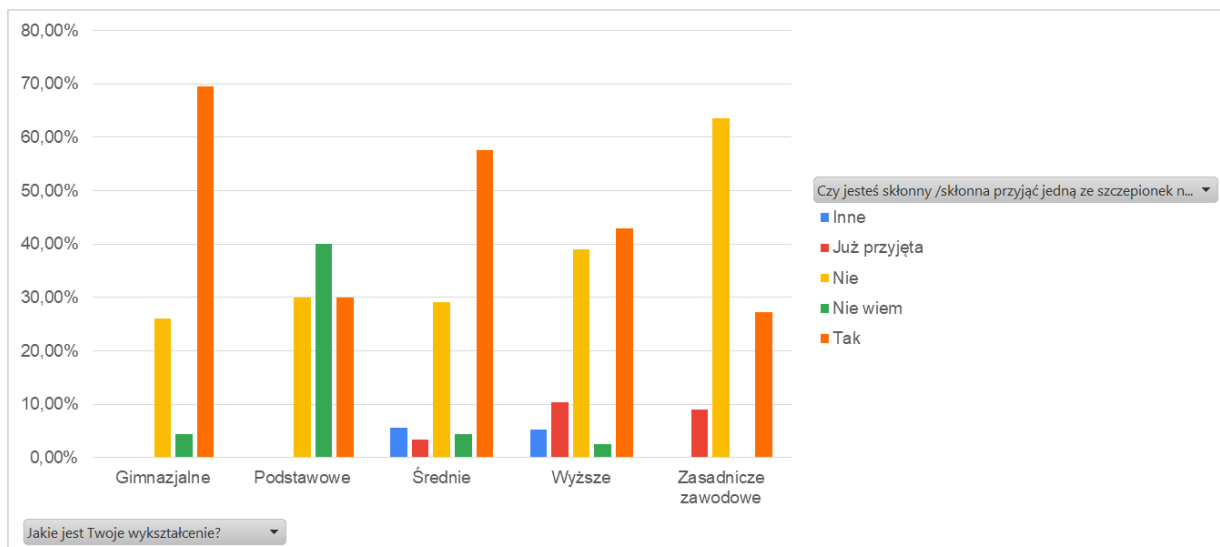

Czy podczas obecnej pandemii jesteś w stanie zaufać nowopowstałym szczepionkom?

300 odpowiedzi

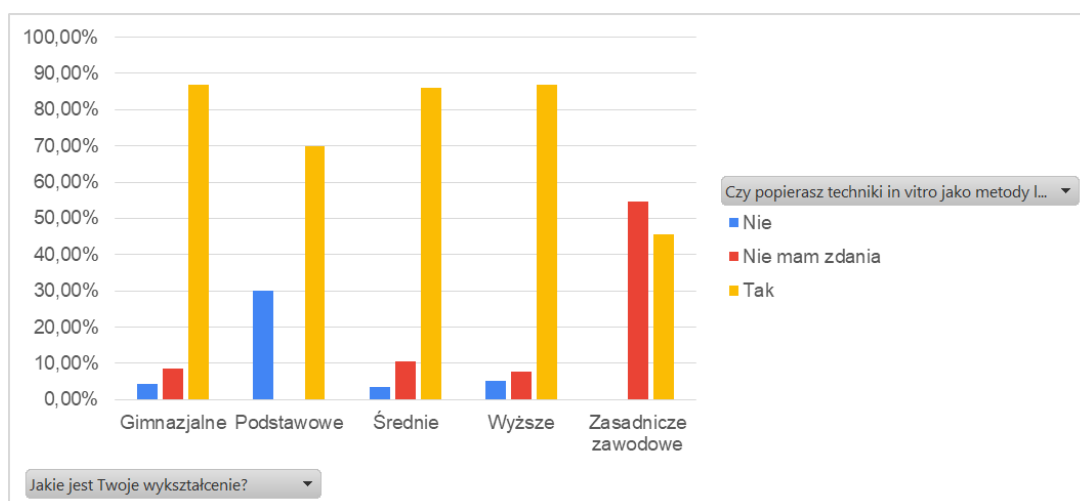
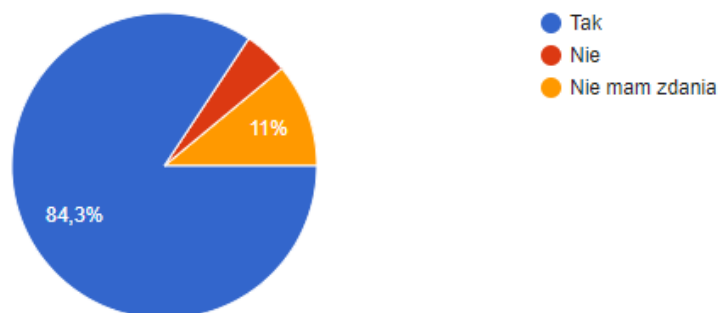

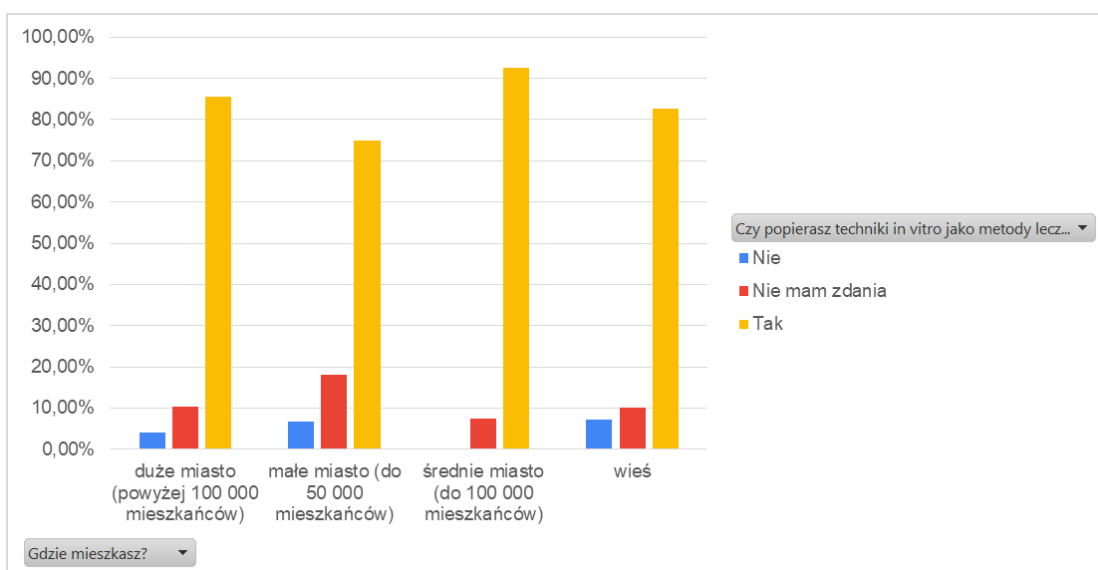
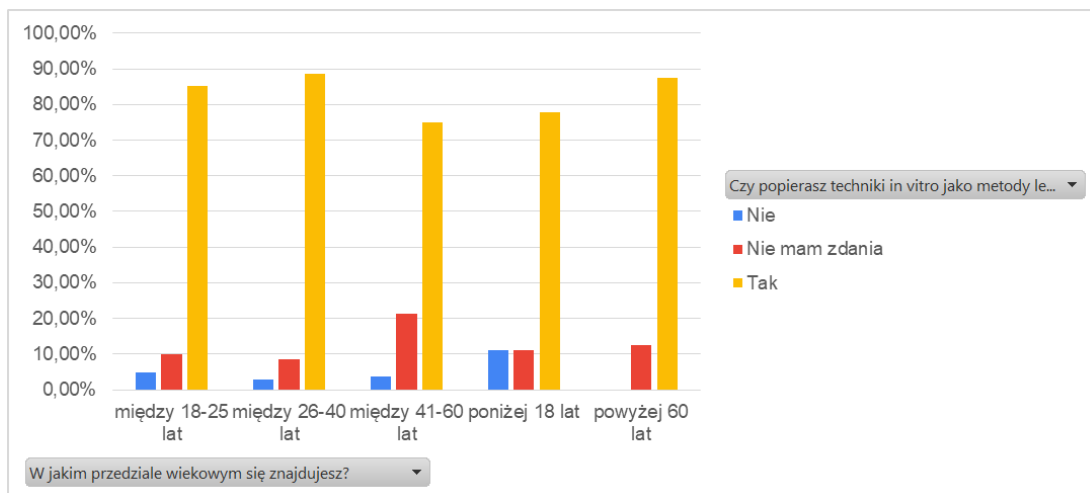

Jeśli nie, dlaczego?
Nie są wystarczająco przebadane.
Zbyt mało czasu minęło od wynalezienia.
Jest to produkt eksperymentalny.
Krótki czas testów oraz niska śmiertelność w mojej grupie wiekowej.
Zbyt mało konkretnych informacji o szczepionkach i ich skutkach ubocznych.
Jestem sceptyczna ze względu na powikłania, które wystąpiły w mojej rodzinie.
Na chwilę obecną, nie widzę sensu w pandemii.
Z tego co mi wiadomo, nie ma szczepionek dla osób poniżej 18 roku życia.
Boje się efektów ubocznych.
Chorowałam już na Covid i nie uważam, abym potrzebowała dodatkowej ochrony przed tą chorobą, nie czuję aby była ona specjalnie groźna dla mnie.
Za dużo niejasności wokół tych szczepionek.
Jestem w wieku reprodukcyjnym, a nie ma jeszcze wyników badań o wpływie szczepionki na kobiety planujące ciążę, będące w niej lub karmiące piersią.
Nie będę królikiem doświadczalnym, COVID to nie pandemia!

Czy popierasz techniki in vitro jako metody leczenia bezpłodności?

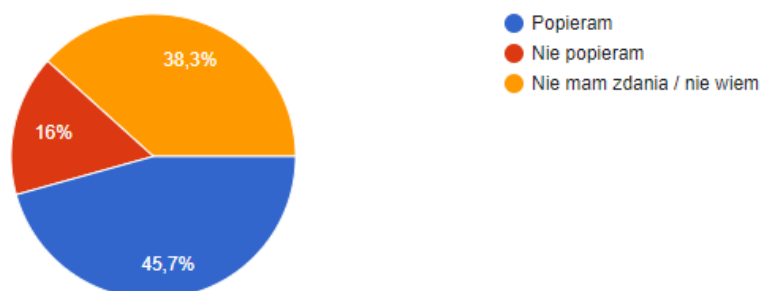
300 odpowiedzi

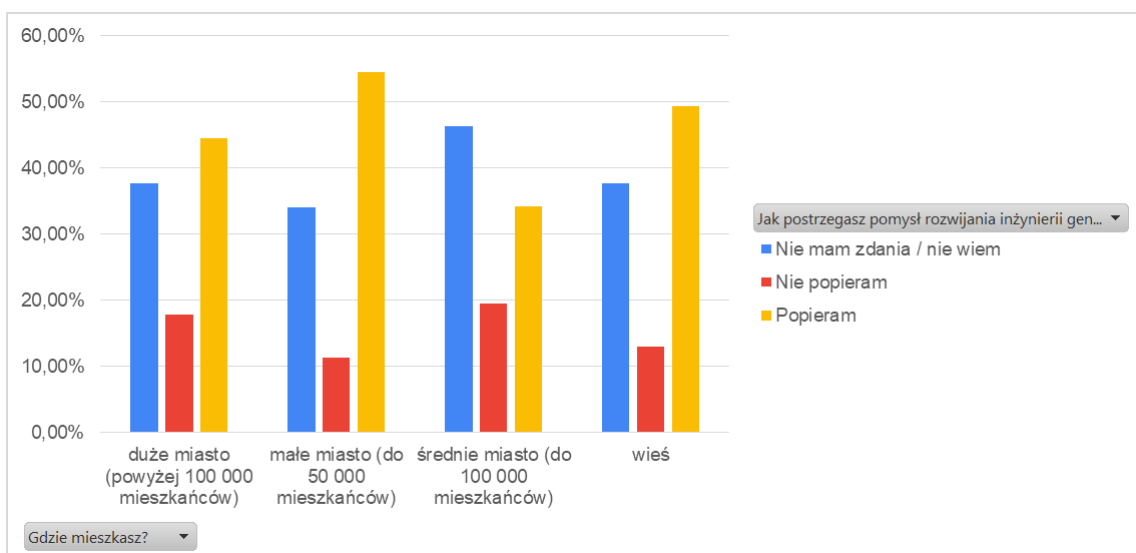
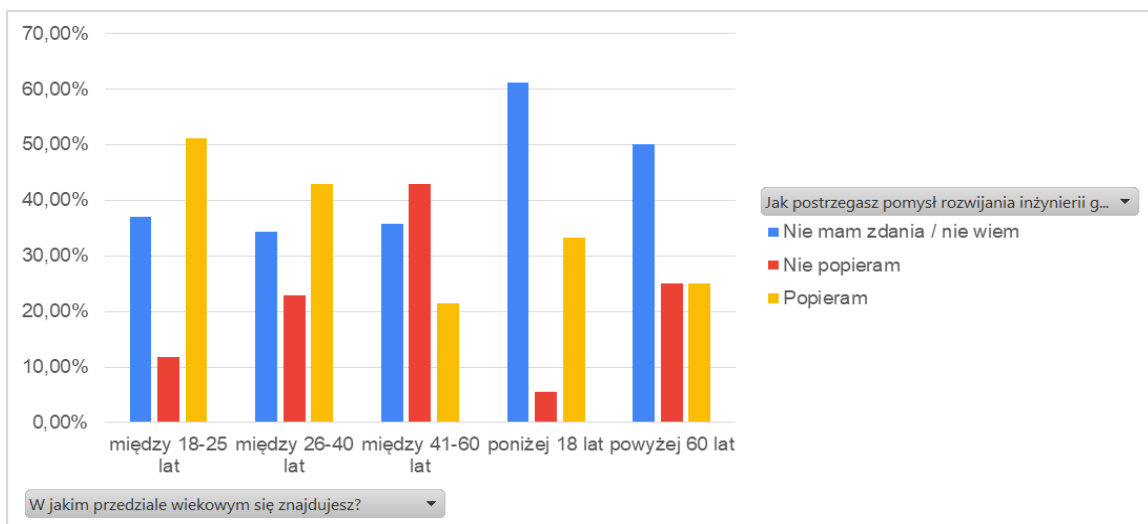
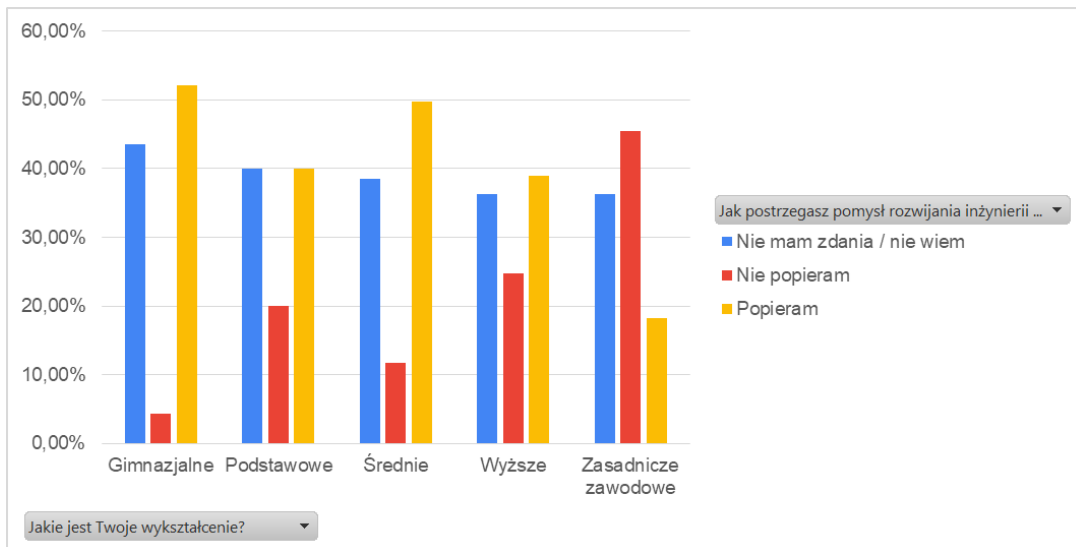

Jak postrzegasz pomysł rozwijania inżynierii genetycznej, korzystając z badań nad ludzkimi zarodkami?

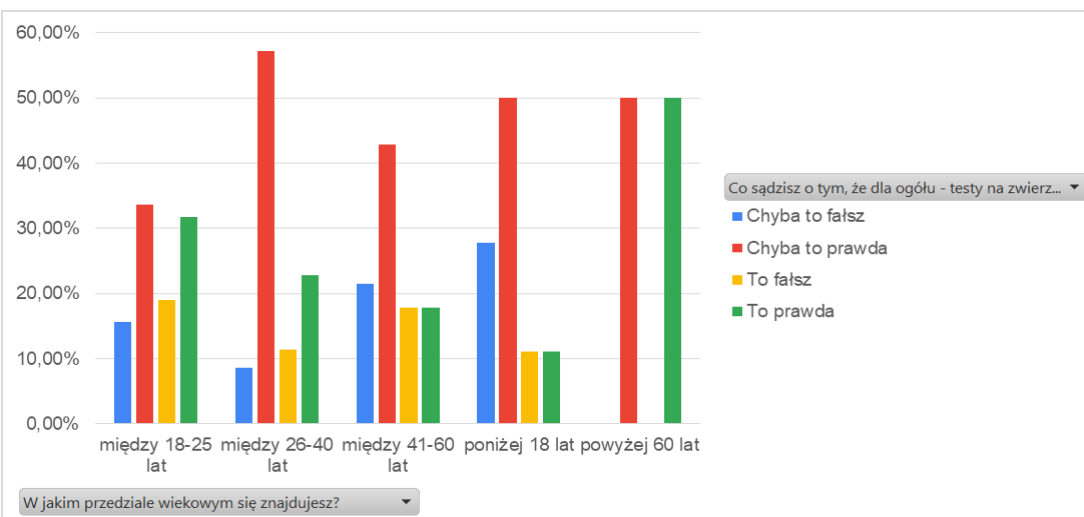
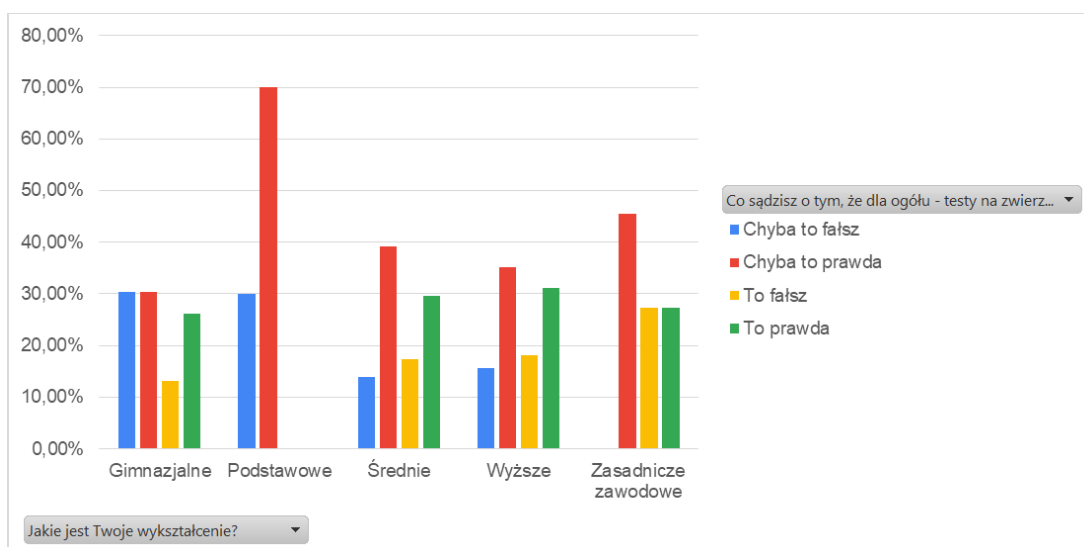
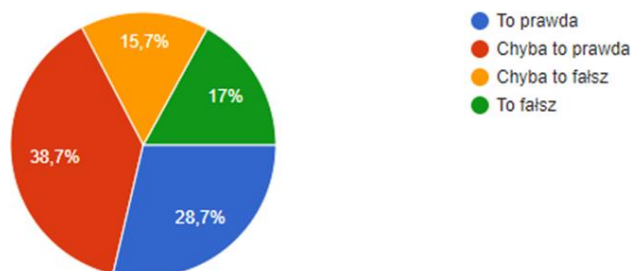
300 odpowiedzi

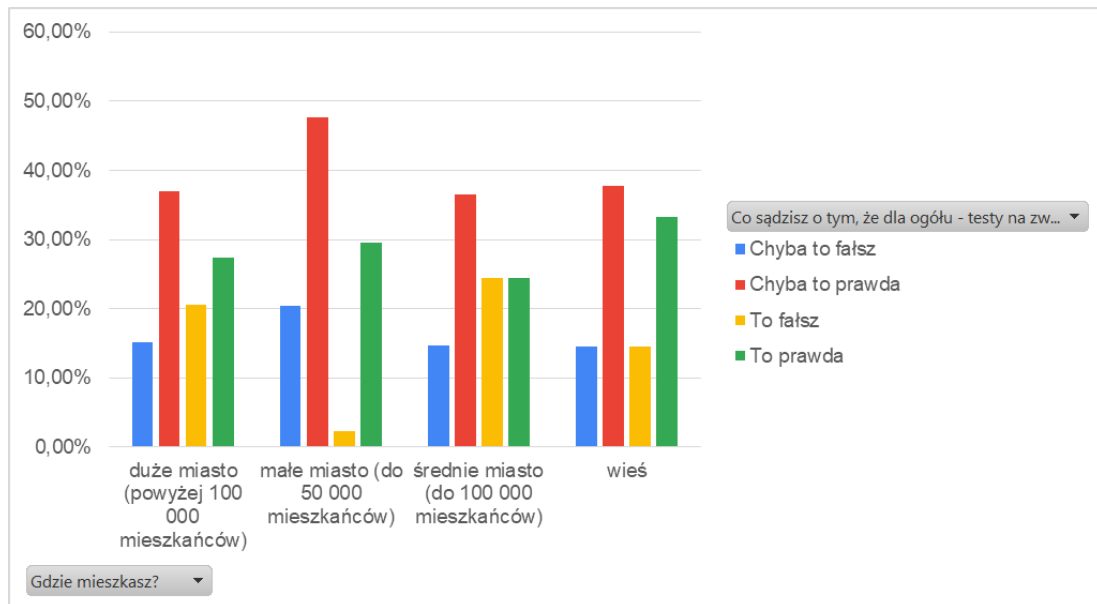

Co sądzisz o tym, że dla ogółu - testy na zwierzętach - służą całemu społeczeństwu i rozwojowi biotechnologii?

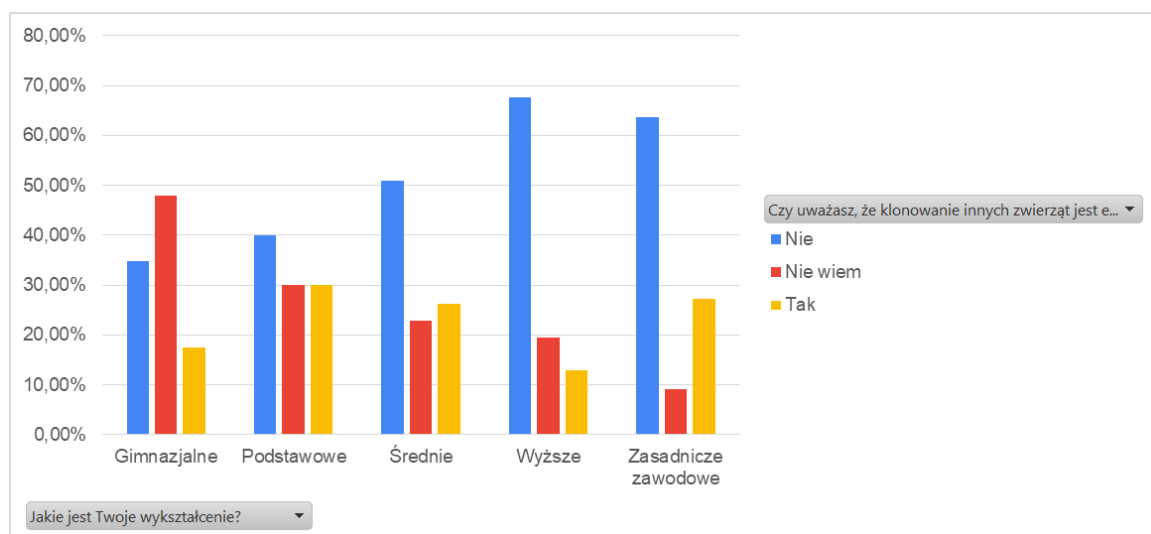
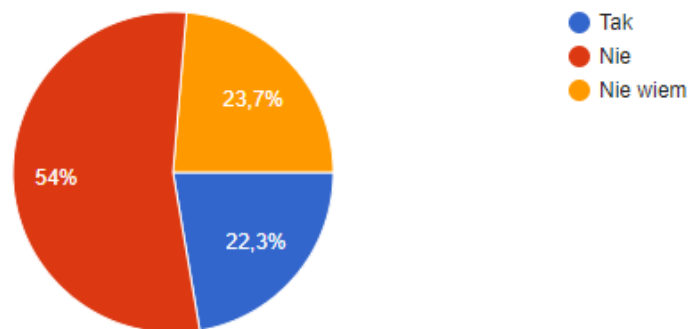
300 odpowiedzi

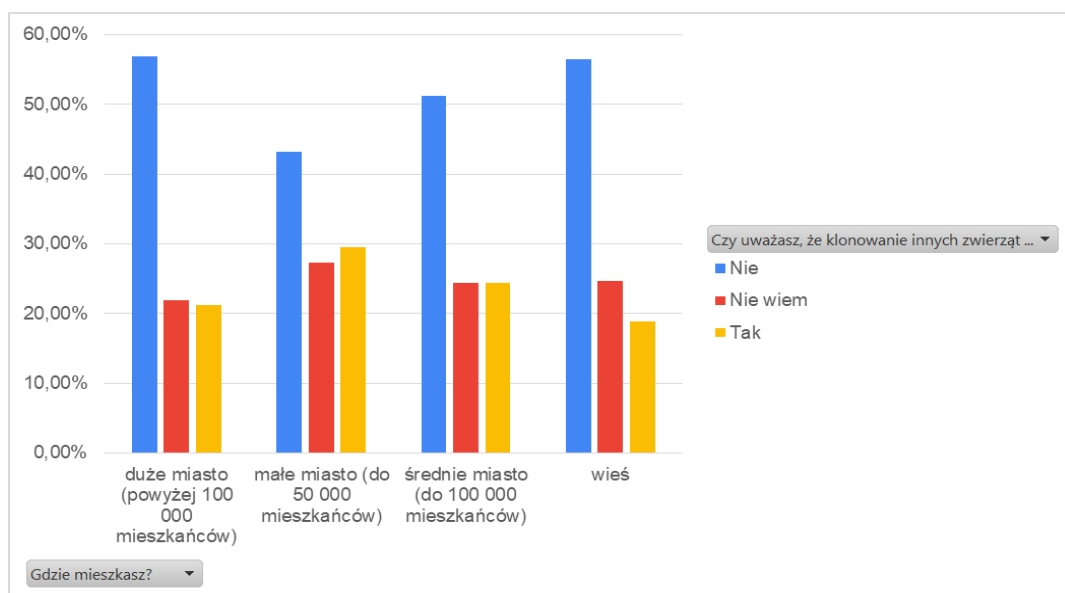
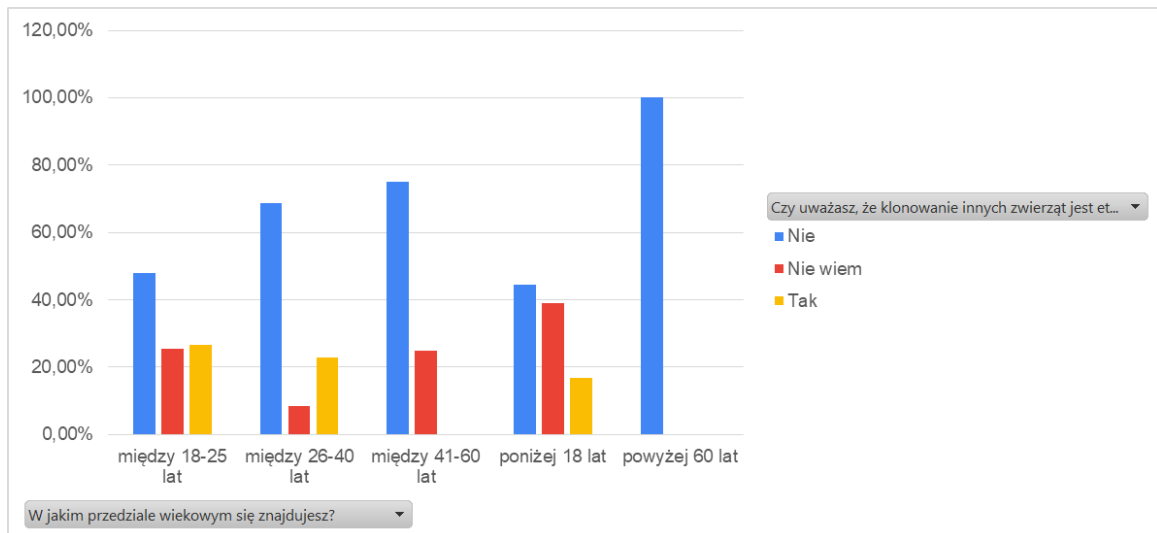

Czy uważasz, że klonowanie innych zwierząt jest etyczne i potrzebne?

300 odpowiedzi

Podsumowanie

Analiza odpowiedzi udzielonych przez 300 badanych osób wykazała, że aż połowa z nich (58%) uważa, że biotechnologia zajmuje się modyfikowaniem organizmów. Mniej, bo tylko ¼ ankietowanych odpowiedziała, że ich zdaniem biotechnologia zajmuje się projektowaniem szczepionek. Kolejne 15% osób zaznaczyło odpowiedź na temat ochrony środowiska.

Analizując odpowiedzi ze względu na wykształcenie, możemy zauważyć, że niezależnie od jego rodzaju odpowiedzi wypadają podobnie do powyższej klasyfikacji ogólnej. Tak samo ma się sytuacja w przypadku miejsca zamieszkania. Natomiast w grupie wiekowej powyżej 60 lat nie pojawiła się ani jedna odpowiedź dotycząca ochrony środowiska; a tylko ankietowani między 18 a 25 rokiem życia zaznaczyli odpowiedź „klonowanie”.

Czy w Twoim gospodarstwie domowym wszyscy domownicy wiedzą czym są zwierzęta i rośliny GM? - po przeanalizowaniu wykresu, możemy zauważyć, że prawie połowa osób odpowiedziała na pytanie twierdząco. Aż 33% odpowiedziało, że nie wie, czy osoby mieszkające ich gospodarstwie domowym wiedzą czym jest GMO. Reszta osób odpowiedziała przecząco.

Osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym najczęściej zaznaczały odpowiedź „nie wiem”, natomiast osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim i wyższym najczęściej wybierały odpowiedź „tak”. Być może wynika z tego zależność, że osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim i wyższym pochodzą z rodzin, w których pogłębianie wiedzy o świecie jest naturalne i tym samym, ich domownicy spotkali się z pojęciem organizmów GM. Natomiast domownicy osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym nie mieli takiej potrzeby lub okazji, żeby zaznajomić się z tym terminem. Miejsce zamieszkania nie miało wpływu na wyniki tego pytania.

Aż 31% ankietowanych uważa, że produkty od zwierząt spożywających paszę GM są szkodliwe dla zdrowia. Jednak to większość, bo aż 44% procent ankietowanych twierdzi, że takie produkty nie są szkodliwe. Duży procent osób nie ma wiedzy na ten temat.

Osoby z wykształceniem średnim i wyższym najczęściej zaznaczały odpowiedź „nie” (nie są szkodliwe). Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym najczęściej wybierały odpowiedź „tak” (są szkodliwe). Najczęstszą odpowiedzią udzielaną przez osoby z wykształceniem podstawowym było „nie wiem”, co może sugerować, że ankietowani po prostu nie mieli wiedzy na ten temat.

Około połowa ankietowanych odpowiedziała, że produkty genetycznie modyfikowane nie są dostatecznie wyraźnie oznaczone.

Wszystkie osoby ankietowane, niezależnie od swojego wykształcenia odpowiadały, że produkty genetycznie modyfikowane nie są dostatecznie wyraźnie oznaczone, tak samo kształtują się odpowiedzi pod względem wieku i miejsca zamieszkania.

Genetycznie modyfikowanie żywności popiera tylko 1/3 ankietowanych - największą grupą są osoby o wykształceniu średnim i wyższym. Duży procent pozostałych grup nie ma zdania na ten temat. Co ciekawe osoby zamieszkujące duże miasta są zdecydowanie za, a wsie – „pół na pół”. Osoby starsze są raczej na nie, a młodsze - na tak.

Na szczęście nasze społeczeństwo przykładą wagę do czystości naszego środowiska. Niezależnie od wieku, wykształcenia i zamieszkania najwięcej odpowiedzi padło na tak, co jest bardzo budujące. Niestety pojawiały się też odpowiedzi na nie, lecz była ich bardzo mała liczba.

Prawie 50% ankietowanych przy zakupie nowego samochodu wybrałoby samochód hybrydowy, około 20% elektryczne i tyle samo na biopaliwo. Samochód spalinowy wybrało najwięcej osób

w wieku 18-25, co może być spowodowane stosunkowo niskim kosztem zakupu i utrzymania takiego samochodu.

Ponad połowa ankietowanych jest skłonna przyjąć jedną ze szczepionek na COVID-19 wprowadzonych na rynek. Natomiast około 5% już taką szczepionkę przyjęła. Szczepionka na COVID-19 to jednak kontrowersyjny temat i aż 30% nie jest w stanie im w ogóle zaufać. Przy analizie odpowiedzi ze względu na wykształcenie widać wielkie zróżnicowanie – nie można wysnuć ogólnej tendencji, co może wynikać z różnych przekonań i sposobu myślenia respondentów, a nie z ich rodzaju wykształcenia. Natomiast jedyną grupą wiekową, która wyraziła wyraźny sprzeciw szczepionkom jest grupa między 26 a 40 rokiem życia. Może to być skutkiem błędnych informacji o szczepionkach podawanych przez niezaufane źródła, a także do tego mógł się przyczynić obecny trend na nieszczepienie się, który spowodował powstanie ruchu antyszczepionkowego. Więcej odpowiedzi uzasadniających sprzeciw na to pytanie znajduje się na stronie 15. Miejsce zamieszkania nie miało większego wpływu na odpowiedź. Co ciekawe prawie w każdej grupie znajdują się odpowiedzi o przyjętej szczepionce, wyjątkiem są ankietowani poniżej 18 roku życia oraz z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym.

Na podstawie opracowanych wyników można stwierdzić, że społeczeństwo zdecydowanie popiera leczenie bezpłodności technikami in vitro. Wynik ten – na tak, był bardzo zbliżony we wszystkich filtrach odpowiedzi – ze względu na wiek, miejsce zamieszkania i wykształcenie.

Pomysł rozwijania inżynierii genetycznej korzystając z badań nad ludzkimi zarodkami nie przekonał ponad połowy ankietowanych. Różnice najbardziej widoczne są przy podziale na wiek respondentów. Widoczna jest tendencja, że osoby między 18. a 40. rokiem życia popierają takie badania, natomiast grupy wiekowe bardzo młode (poniżej 18 lat) i grupy starsze, nie popierają takiego pomysłu. Niechęć do badań nad ludzkimi zarodkami może wynikać z kwestii etycznych, grupy młodsze zatem wykazują się pod tym względem bardziej rewolucyjnym spojrzeniem na życie człowieka.

Testy na zwierzętach służą całemu rozwojowi społeczeństwa i biotechnologii - taką, twierdzącą odpowiedź, uzyskano od większej części ankietowanych. Przeważała odpowiedź: chyba to prawda. W poszczególnych kategoriach tendencja wygląda podobnie do całego przekroju. Niepewność przy odpowiedzi na to pytanie może wynikać z większej świadomości ludzi na temat praw zwierząt i ich ochrony. Testowanie leków i kosmetyków na zwierzętach jest jednak wciąż częstą praktyką, o czym z pewnością wiedzą respondenci.

Uzyskane wyniki jasno wskazują, że według ankietowanych, a więc ogólnie społeczeństwa, klonowanie zwierząt nie jest etyczne i nie jest potrzebne. Zgodność tej odpowiedzi widać na przekroju grup pod względem wieku, wykształcenia i miejsca zamieszkania. Taki sprzeciw może wynikać z barier etycznych, które dalej nie zostały rozwiązane, przez niewielką ilość rzetelnych informacji na temat szans i zagrożeń spowodowanych klonowaniem organizmów.

Dziękujemy za zainteresowanie naszym badaniem!